

SPREMINJANJE FIZIČNEGA PROSTORA KOT POSLEDICA SPREMINJANJA PEDAGOŠKEGA PROCESA

dr. Ada Holcar Brunauer

Zavod RS za šolstvo

Šola 21. stoletja

Razmišljam – učim se

Znam, razumem, naredim, uporabim.

Vem, da so napake priložnost za učenje.

Vem, kaj se učimo, zakaj in kdaj sem uspešen.

Dobro se počutim

Moj glas se sliši.

Rad prihajam k pouku.

Prevzamem odgovornost.

Vem, da zmorem.

Upam si.

Načrtujem

Soustvarjam pouk.

Imam nove, zanimive zamisli.

Iščem izzive.

Trudim se.

Zanima me

Radoveden sem.

Postavljam vprašanja.

Lahko izbiram načine, kako bom pokazal svoje znanje

Vztrajam.

Učitelj

Vse učence vključujem in jim omogočam, da sooblikujejo učni proces.

Sodelujem

Drugim prisluhnem in jih upoštevam.

Predlagam, kaj bi pri pouku lahko bilo drugače.

Sošolcem povem, kako dobro jim gre.

Zavzemam se za partnerski odnos z učenci.

PEDAGOŠKI PROCES V VRTCU/ŠOLI 21. STOLETJA

Učitelj/vzgojitelj:

- Učence/otroke podpira in usmerja v učnem procesu s kakovostnimi povratnimi informacijami ter skrbi za individualni napredek vsakega otroka.

Učenci/otroci:

- so v središču učnega procesa,
- vedo, kaj se učijo, zakaj in kdaj bodo uspešni,
- prevzemajo odgovornost (za svoje učenje).

10 značilnosti visoko učinkovitih učnih okolij

(povzeto po Heick, 2018)

10 značilnosti visoko učinkovitih učnih okolij

(povzeto po Heick, 2018)

- 01 Otroci postavijo več vprašanj kot učitelj/vzgojitelj.
- 02 Zastavljanje vprašanj je pomembnejše od podajanja pravih odgovorov otrok.
- 03 Otroci pridobivajo znanje s pomočjo različnih virov.
- 04 Učitelj spodbuja uporabo različnih učnih pristopov.
- 05 Pridobljeno znanje je prenosljivo v življenje.
- 06 Učenje je personalizirano.
- 07 Pri ocenjevanju je v ospredju spremljanje napredka v razumevanju, učenju in pridobivanju znanja/veščin. Nikoli ne sme biti v vlogi kaznovanja.
- 08 Učenci so vključeni v oblikovanje raznolikih kriterijev uspešnosti.
- 09 Učne navade se oblikujejo z zgledi.
- 10 Otroci imajo številne priložnosti za rast, razvoj, napredek, izboljševanje dosežkov/izdelkov.

5 KLJUČNIH STRATEGIJ FORMATIVNEGA SPREMLJANJA:

1. Vključevanje učencev v sooblikovanje namenov učenja in kriterijev uspešnosti (UČENCI VEDO, KAJ SE UČIJO, ZAKAJ IN KDAJ SO USPEŠNI).
2. Pridobivanje raznolikih dokazov o učenju (UČENCI LAHKO IZBEREJO NAČIN, KAKO BODO POKAZALI SVOJE ZNANJE).
3. Zagotavljanje povratnih informacij, ki učence usmerjajo naprej (VPRAŠANJA IN POVRATNE INFORMACIJE SPODBUJAJO RAZMIŠLJANJE UČENCEV).
4. Aktiviranje učencev, da postanejo drug drugemu vir učenja (UČENCI SE UČIJO DRUG OD DRUGEGA IN SI PODOAJAJO POVRATNE INFORMACIJE).
5. Aktiviranje učencev za samouravnavanje njihovega učenja (UČENCI VREDNOTIJO SVOJE DELO IN PREVZAMEJO ODGOVORNOST ZA SVOJE UČENJE) (Wiliam, 2013).

KAJ VPLIVA NA UČENJE IN UČNE DOSEŽKE?

(Hattie, 2009, Visible learning)

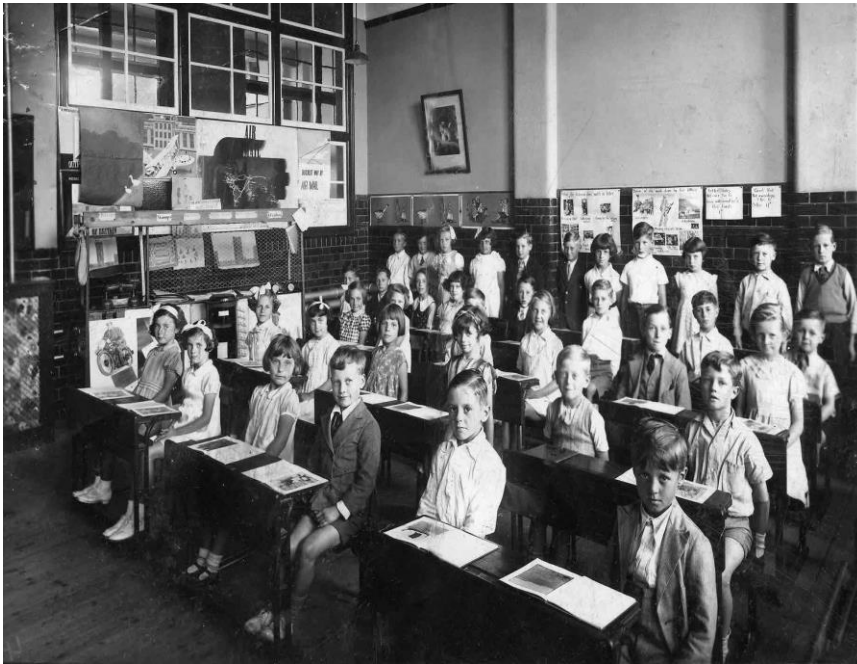
Število učencev v razredu
Sprotna povratna informacija
Odnos učitelj – učenec
Samooceenjevanje
Domače naloge
Načrtovanje ciljev
Poučevanje metakognitivnih strategij
Nadzor lastnega dela

Strategije	Primeri	Velikost vpliva
Sprotna povratna informacija	Povratna informacija o tem kaj bi lahko še izboljšal	0,75
Odnos učitelj – učenec	Ali se zna učitelj vživeti v učence?	0,72
Poučevanje metakognitivnih strategij	Navajanje na razmišljanje o lastnem razmišljanju, učenju...	0,69
Samocenjevanje	Preverjanje preden oddam nalogo učitelju	0,62
Načrtovanje ciljev	Vodenje evidence o že doseženih ciljih	0,49
Nadzor lastnega dela	Vodenje dnevnika o učenju	0,45
Domače naloge	Pomembno: smiselne naloge	0,29
Število učencev v razredu	Učitelji ne izkoristijo prednosti manjšega razreda	0,21

FIZIČNI PROSTOR ↔ SOCIALNI PROSTOR ↔ DIDAKTIČNI PROSTOR

1. konferenca o oblikovanju kakovostnega fizičnega prostora v vrtcih in šolah

☐ Mize v razredu so postavljene tako, da se učenci lahko med seboj pogovarjajo in učijo drug od drugega.

Elementary School Baslergasse

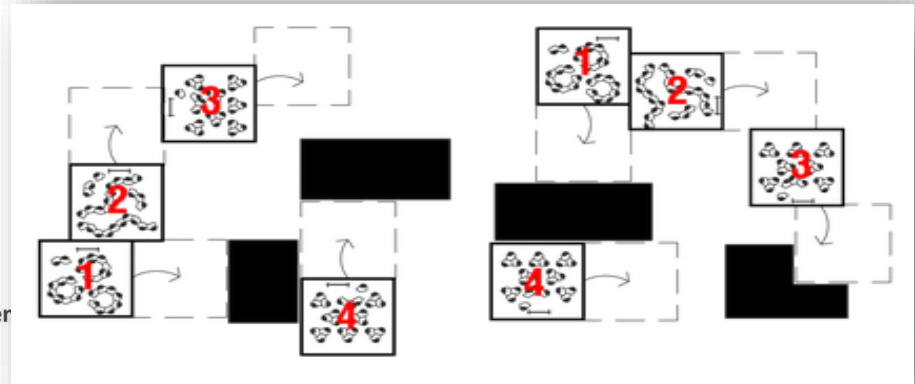
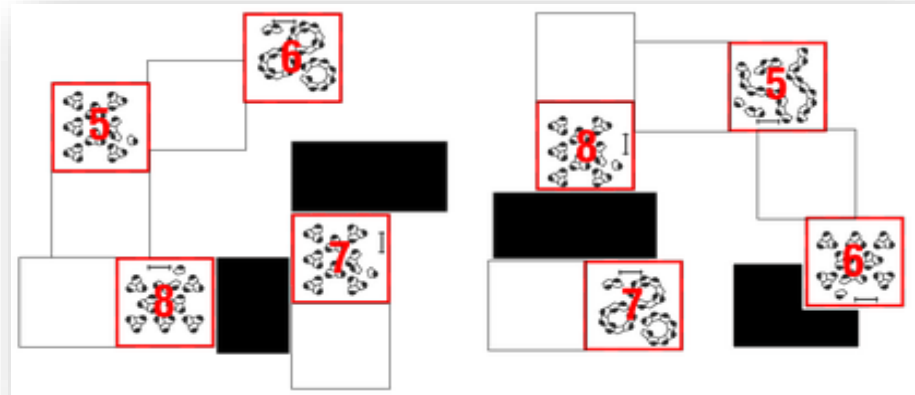
Bildungscampus Wien (0–14 let)

Izobraževalno središče Dunaj

Idealno učno okolje v šoli 21. stoletja

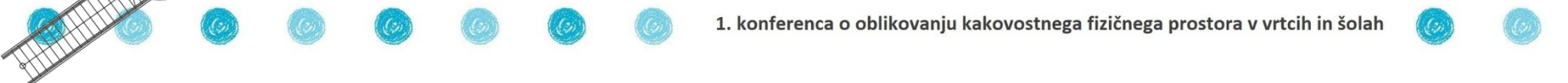
1. konferenca o oblikovanju kakovostnega fizičnega prostora v vrtcih in šolah

- 1 BILDUNGSRAUM
- 2 PROJEKTRAUM
- 3 MARKTPLATZ
- 4 FREILUFTKLASSE
- 5 GARDEROBEN
- 6 TEAMRAUM
- 7 SAMMLUNG
- 8 LICHTBRUNNEN

- 1 učilnica
- 2 soba za projektno delo
- 3 tržnica
- 4 učilnica na prostem
- 5 garderoba
- 6 soba za sodelovalno učenje
- 7 shramba
- 8 vodnjak svetlobe

1. konferenca o oblikovanju kakovostnega fizičnega prostora v vrtcih in šolah

FIZIČNI PROSTOR

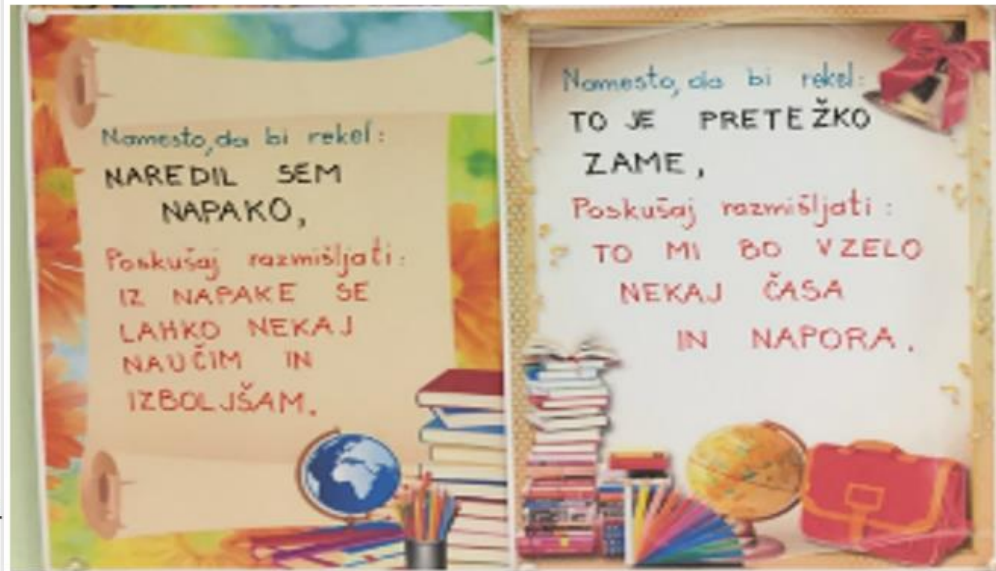
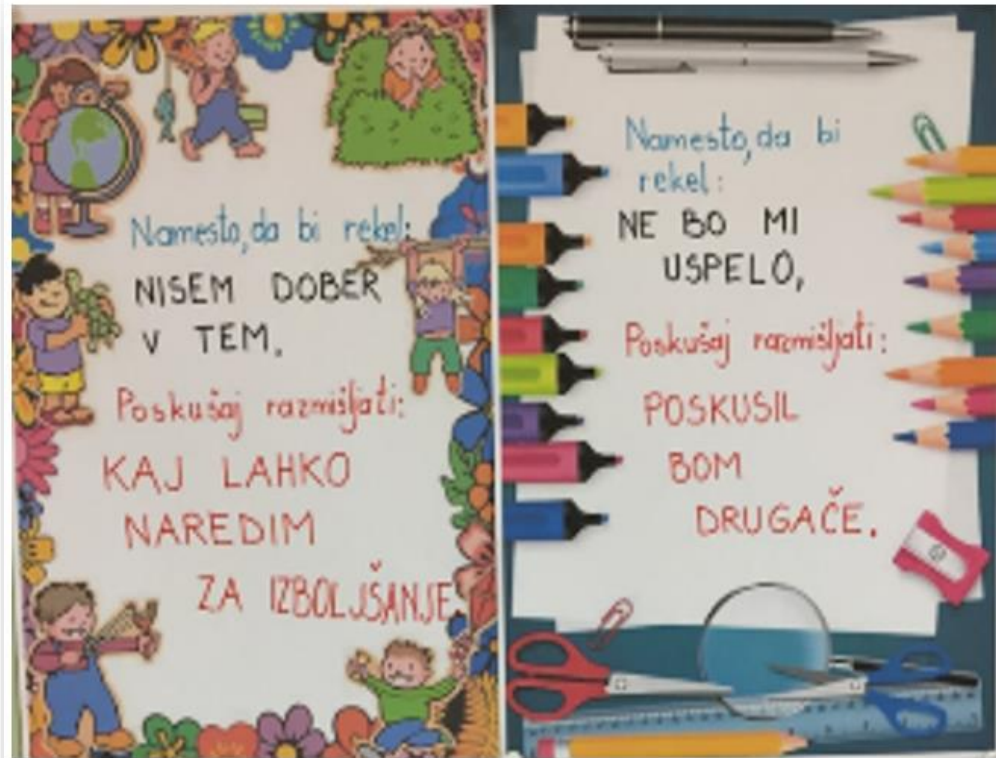

SOCIALNI PROSTOR

DAKTIČNI PROSTOR

- Slike in sporočila na stenah učilnice spodbujajo radovednost in čudenje.

FIZIČNI PROSTOR

SOCIALNI PROSTOR

DAKTIČNI PROSTOR

- Slike in sporočila na stenah učilnice spodbujajo vprašanja in razmišljanje.

FIZIČNI PROSTOR

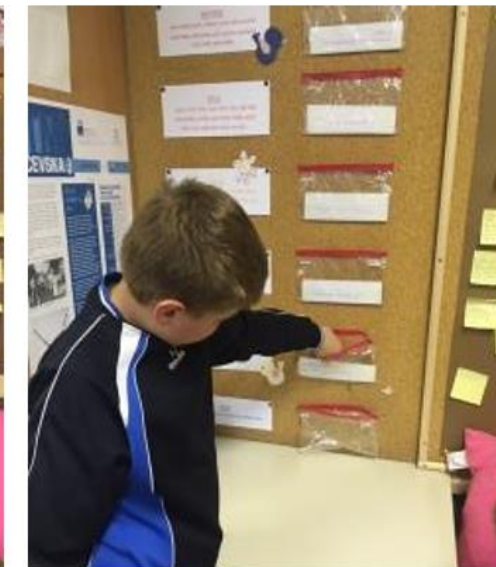
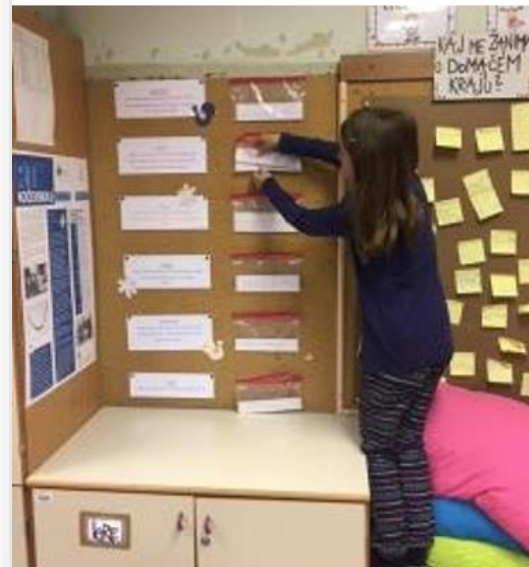
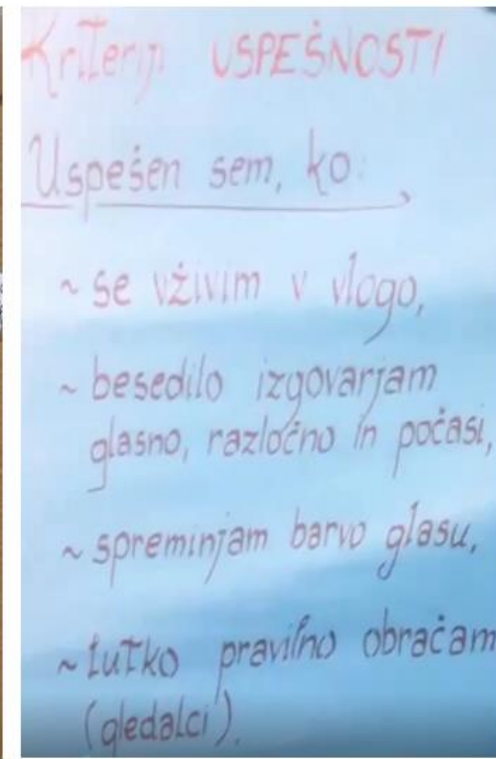
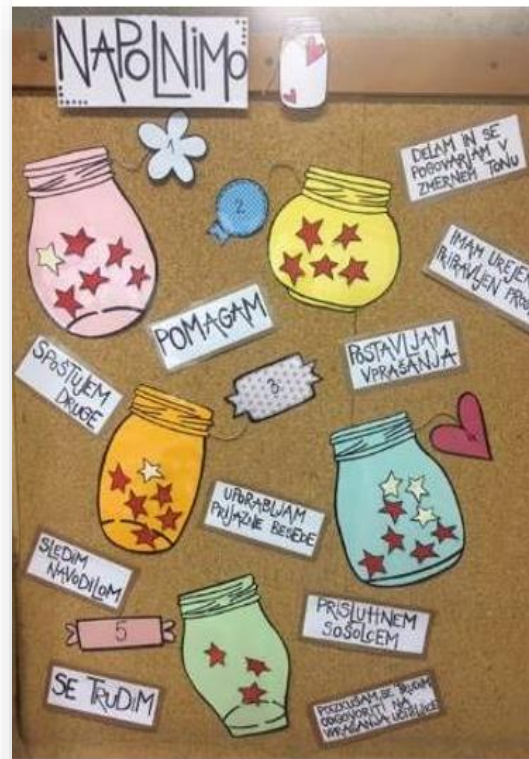

SOCIALNI PROSTOR

DIDAKTIČNI PROSTOR

- Kriteriji uspešnosti, nameni učenja, dokazi in didaktična orodja visijo na **stenah učilnice**.

UČNO OKOLJE: prihod v šolo ...

SPREMENI SVOJE BESEDE – SPREMENI SVOJO NARAVNANOST!

To mi ne gre.

Kako bi lahko to še izboljšal?

To je pretežko.

Za to bom potreboval nekaj časa in truda.

V tem sem najboljši!

Sem na pravi poti.

Vdam se.

Uporabil bom strategije, ki smo se jih učili.

Dovolj dobro je.

Bi lahko naredil še boljše?

Nikoli ne bom tako pameten kot ona.

Ugotovil bom, kako je uspelo njej, in poskusil še sam.

Naredil sem napako!

Na napakah se učim!

Ne znam brati.

Uril se bom v branju!

Bolje ne znam.

Vedno mi gre lahko še boljše.

FIZIČNI PROSTOR ↔ SOCIALNI PROSTOR ↔ DIDAKTIČNI PROSTOR

□ Vzdušje v razredu je miselno spodbudno, psihološko varno in sproščeno.

FIZIČNI PROSTOR ↔ SOCIALNI PROSTOR ↔ DIDAKTIČNI PROSTOR

□ Vidim te, slišim te, mar mi je zate.

ega prostora v vrtcih in šolah

FIZIČNI PROSTOR ↔ SOCIALNI PROSTOR ↔ DIDAKTIČNI PROSTOR

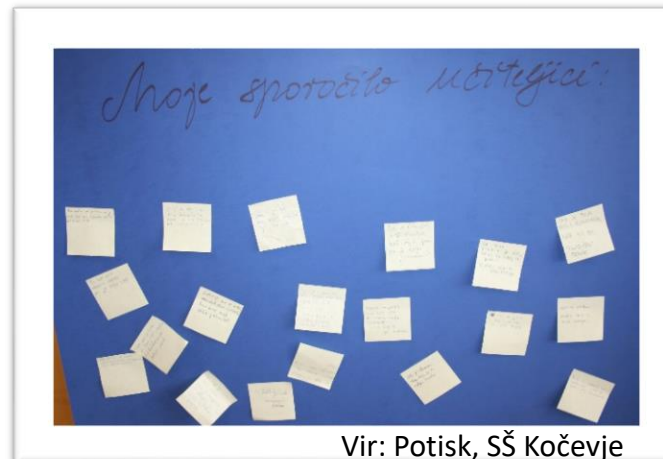
- Različna didaktična orodja (npr. majhne bele table, semaforji, IKT orodja, vstopni in izstopni lističi, ...) omogočajo **vključevanje vseh učencev/otrok**.

Izhodna kartica

Dve stvari, ki sem se jih naučil/a:

Vprašanje, ki se mi poraja:

Vir: Potisk, SŠ Kočevje

FORMATIVNO SPREMLJANJE: Ključ do dobrega poučevanja ... (Wiliam, 2018)

Dobro poučevanje se začne z vprašanjem:

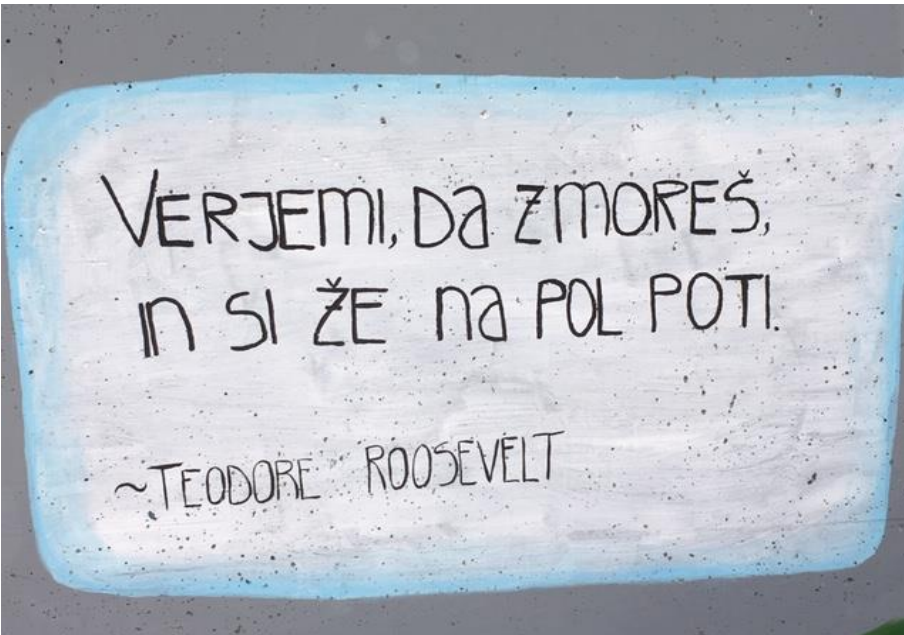
Kako se učijo moji učenci? Kako dobro razumejo?

FIZIČNO UČNO OKOLJE: pot do šole ...

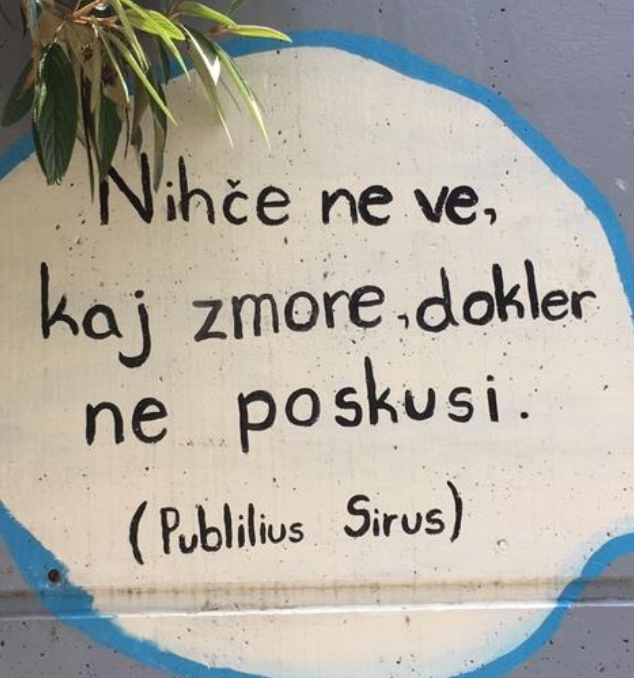

Sreča je srečati
prave ljudi, ki v
tebi pustijo
dobre sledi.

VERJEMI, DA ZMOREŠ,
IN SI ŽE NA POL POTI.

~TEODORE ROOSEVELT

Nihče ne ve,
kaj zmore, dokler
ne poskusi.

(Publius Sirus)

BODI SPREMEMBA,
KI JO HOČEŠ
VIDETI V SVETU.
Mahatma Gandhi

KO SE
DA NAŠE ŽIVLJENJE
RAZPADA, SE MORDA LE NA
NOVO SEŠTAVLJA V LEPSO
IN BOLJ POPOLNO SLIKO.

S TEBOJ
MI JE
LEPO.

FIZIČNI PROSTOR ↔ SOCIALNI PROSTOR ↔ DIDAKTIČNI PROSTOR

15 minut hoje ali teka vsak dan

71 countries

#1		England	5462
#2		Belgium	1149
#3		Scotland	928
#4		Ireland	884
#5		Wales	485

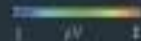
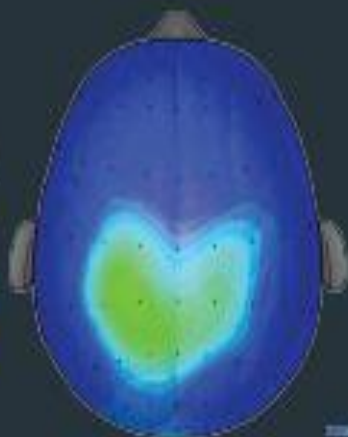

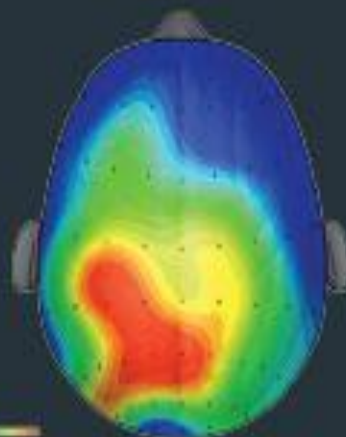
Delovanje možganov – gibanje

Physical activity boosts brain activity

BRAIN AFTER
20 MINUTES OF
SITTING

BRAIN AFTER
20 MINUTES OF
WALKING

LOWER BRAIN ACTIVITY

HIGHER BRAIN ACTIVITY

Children's average neural activity while taking a test after 20 minutes of sitting compared to 20 minutes of walking.

Used with permission from Charles Hillman, University of Illinois

Council for a Strong America 2016

StrongNation.org

Kje sem? Označite v tabeli.

			
Vzdušje v razredu je miselno spodbudno, psihološko varno in sproščeno.			
Učitelj se zavzema za dobre odnose , medsebojno spoštovanje in mu je mar za učence.			
Slike in sporočila na stenah učilnice spodbujajo razmišljanje, radovednost in čudenje.			
Kriteriji uspešnosti, nameni učenja in dokazi visijo na stenah učilnice .			
Različna didaktična orodja (npr. majhne bele table, semaforji, IKT orodja, vstopni in izstopni lističi, ...) omogočajo vključevanje vseh učencev .			
Pri odgovarjanju na zastavljena vprašanja učenci ne dvigujejo rok .			
Vsak učenec ve, da je lahko kadarkoli povabljen k razmisleku in odgovoru na zastavljeno vprašanje.			
Učitelj na odgovor učenca počaka vsaj nekaj sekund .			
Učitelj uporabi vse odgovore , pravilne in napačne, za razvijanje razumevanja učencev.			
Mize v razredu so postavljene tako, da se učenci lahko med seboj pogovarjajo in učijo drug od drugega.			

Kam grem? Kaj bi lahko še izboljšal?

Kako bom tia prišel? Kako bom to naredil?

ŠOLA 21. stoletja (Wiliam, Creating the schools our children need, 2018)

Ustvarjanje kulture,

*v kateri vsak učitelj/vzgojitelj verjame, da je pomembno, da **izboljša svoj način poučevanja,***

in to ne zato, ker ne bi bil dober, ampak zato, ker je lahko še boljši.

... in temu prilagodi tudi fizično okolje ...

